

Womhaj Bóh!

Cizlko 27.
2. julija.

Lětnik 9.
1899.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Esmolerjez knihiczišczerńi w Budyschinje a so tam dostacž so shtwórtlětnu pschedplatu 40 nř.

5. njedzela po šwjat. Trojizn.

Psalm 67. 7.

Semja dawa swoje płody: požohnuj naš Bóh, naš Bóh.

Pschedzelo, nětkle w tym rjanym lěčnym čašku stejimy a wschitzy hladamy i wjeselom na naše lube Bože žita, jelene luki a płódne shtomy. Šdy budzišce cze něchtó se šameje šymy, w kotrejž bě psched nami wscho šwotemrijene, proste a smjerske, i jenyum dobom do tajkeho čaška pschedadził, tajkiž tu nětkle i Boha mamy, ty budzišce njenadzižy wschu tule krašnosć a pychu psched šobu wohladał.

Dokelž pak šmy wschitzy widželi kał wscho tole pomalu psched nami nasta, sroscze a šrawjesche, njespodžiwa so ničtó tał pschemóžnje, — ale je to wot naš prawje?

W šymje njebě wonka ničzo žive pytnječ, šhiba něšcho šczerčatnyh wróblkow a harowatnyh wrónow. Našch šfót bě do šwójich hródzow šawrijeny, my šami wostachmy kóždy najradšcho doma wo istwje abo na dworje, pola a luki pak běchu se šněhom šawodžete.

Alle stupišch šo nětkle do polow, wohladašch tu dženska psched šobu wscho mlódne a žive. Wschudže šo wscho hibje. Š hromadami wohladašch psched šobu hrajate ščere muški a pišane bruczki, lětate mjetelczki, a w šlónčnym wětrje lědate ptaczki.

Kóždžiczkemu štworjenčktu pak je Bóh jeho měštacžto pschipošafal a kóžde ma, kaž ty, šwoje wjeselczko, kóžde šwoju šrudobu. Šo pucžu kroczo móžesč i kóždej šwojej

štopu i jenyum dobom hromadku žiwych štworjenčkw potepacž, hdyž njetedžbujo psched šo šahašch, — ale žane jenicžke tajke štworjenčktu njemóžesč šestworicz; to móže jenicžki Bóh šam se šwojej wschekomozu dokonječ. Měł ty tež najmudrišchu hlownu, najwustojnišche poršty, najlěpschi grat, tola njemóžesč nihdy žane tajke štworjenčktu šestworicz, kajkež tu psched tobu lětaja a šo mjetwja, šynczo a brunczo, šurczo a šczerczo šo hibaja abo laža.

A kóžde tajkele štworjenčktu, wulke abo male, běhate abo lažate, čaka na to, šo chynł jemu Bóh luby šnjes i prawym čaškom jeho jědž šdaricz, a jo do šyteje wole našycieč. Wón pak, našch dobročiwny Bóh, ju kóždemu da, špochi a wschědnje, husczišcho, dylži ša džek junu.

Wohladašch wokolo šo, kajke je tu i nowa wscho rjane šroštko, a kał tu nětkle doroscze a došrawi. Njeje czi, kaž dyrbjal šo džiwacz tutemu lubemu štworiczelej a jeho ša wschu jeho dobrotu šhwalicž, hdyž widžišch, kał šo wón ša wscho a ša wschěch štara, kaž štarobliwy nan ša kóžde šwoje džěczatko. Bóh luby šnjes ma špodžiwnje wulku šnyku hosczi, kotsiž šo jemu wschitzy wschědnje ša jeho blido šepydaja, a jich kóždy hlada, hdyž móhl wot njeho šwój nufny kuš dostacž.

Tale našcha semja je i wěrnej prawdu Bože blido. Šu wón se šwojimi darami špjelni a ju ženje žane lětko prošdnju njesawostaji. Špochi wón se šwojimaj darniwymaj rukomaj wschěm štworjenjam došć jědže na tole blido šnošy, kóžde doštanje šwój pschiměrjeny džel, wjetšchi abo mješchi, kajkiž je jemu runje třebny, šo šu potom wschě došpošojene

a móža swjebelene swój luby Boži dar wuzić. Kóžda wacžka namaka žebi swoje łopjeschto, kóžda pčółka swuju blódnú blódku rózicžku, škót swuju trawu, człowjek swój wschědný žytny Boži khleb.

Tajtele rjane džiwny nam Bóh psched naschimaj woczomaj čini. Spochi požohnujo ma wón swuju ruku wotewrjenu a dawa nam swoje bohate dary. Luby, duž wschať nihdy njesabudž, jemu sa wscho swój džak a swuju khwalbu pschimjesč.

Kak je Bóh jara dobročiwny!
 Šchto njehnuty móhl sawostacž,
 A sa joh' darow wíchědne džiwny
 Tom' winojty džak nochžyl dacž?
 Ně, kaž mje Boža lubošč žhrěje,
 Chzu stajnje s' džakom wopomnicž.
 Sapomnil Bóh mje ženje njeje,
 Tež jeho nochzu sapomnicž.

Hamjen.

Pschecziwnizy našeho sbóžnika w nowym testamencze.

(Potracžowanje.)

Jich praschenje, hač je prawje, romskemu khezorej dan dawacž a hač tutón s' dobrým prawom nad Israelu knjezi, dyrbi jeho do pschecziwnjenja s' póhanskej wyschnoscžu a je sacžucžemi luda stajicž. Se swojim wotmolwjenjom dyrbi žo tón knjes wopokasacž pak jako sběžkať pschecziwno khezorej, pak jako pscheradnik na narodnej wěžy.

W přěnschim padže sapadnje do rukow romskeje wyschnoscže, w druhim šhubi pschichilnoscž luda. Potom pak maja móž, s' nim činicz, šchtož chzedža a smjercž je jemu wěsta.

Tola tón knjes tu wěž tak wobrocži, žo budže jeho rošbud sa nich škóřžba a pruhowanje žwědomnja.

Danški krosch, kotryž we wobkhadže trjebachu, pokasa jim se swojim napismom, žo knjejtvo romskeho khezora woprowdže pschepósnaja; duž maja žo tajsemu porjadej, kiž je jenicžy psches jich winu nastal, we wíchěm, šchtož wón žebi žada, podčiznyč.

Jarisejžy derje s' tajseho wotmolwjenja spósnaja, žo je tón knjes duchamóžnišči hač woni wschitzy. S' jeho narěče: Wny hejchlerjo, šchto mje spytujecže? jažnje widža, žo je jemu jich wotpohladanje snate. Woni žo spodžiwaja, žo jastróža a žo haubuja. Tola napominanju teho knjesa: „Dajče Bohu, šchtož Bože je“, pošluchnu wutrobu, pokutu a wěru, njepošluchaja ale čim bóle žo roshóřja a sahóřku.

13. Šdnyž žu žo Sadduzejžy podarmo na nim spytali, pschistupja Jarisejžy hischče juntrócž k temu knjesej, praschejo žo ja najwyschškej kasnju.

Sažo chzedža jemu pakle polaz.

Tón knjes dyrbi žo jako sažpiwat fakonja wopokasacž. Ale wón žo tež tón krocž popadnyč njeda. Pokasa jich na tej kasni, s' kotrymajž žo žyly fakon dopjelni: kasnju luboščje k Bohu a k bližšchemu.

Jarisejžy bėchu mēnili, žo budže tón knjes tajku kasnju sa najwjetšchu wosnamjenicz, kiž žebi nētajku pschibšluchowšč pschecziwno Bohu žada. Bychu s' teho potom nētajku škóřžbu pschecziwno njemu ščinili, dokelž bē žo Bohu runje stajil a Bóžsku česč sa žebje žadal. Nětko jim tón knjes praschenje wo Mēkijažu přjódtkołoži. Dyrbja jemu prajicž, čjeji žyn wón je. Wě smolom wotmolwicž: „Davidowy.“ To wjedže se žwjatelo pišma wo swojeje parschonje. Tola pišmo praji wjazny, David mjenuje jeho swojeho knjesa. Ps. 110.

Šchto s' tym mēni? David njemóžesche tola jeneho swojich potomnikow swojeho knjesa mjenowacž, hdyž tón njedyrbjal ničžo wjazny byč, hač wschědný człowjek. Šdnyž David tuteho swojeho potomnika knjesa mjenuje ke kotremuž Bóh rjeknje: „Šsyn žo k mojej prawizy“, dha dyrbi wón tola wysche człowjekow stejecž. Po tutym žlowje dyrbi Mēkijaž bóžskeho byčža byč.

Jarisejžy žu wotraženi. Wjedža derje, žo je tuto dopokasmo teho knjesa prawe. Ale na njeho to nalóžicž nochzedža.

Woni wotmjelku.

Šaj, boja žo, dale s' nim žo wurěčowacž. Pschetož jim je strach, žo móhli wjazny poraženjom šhonicz a swojeje nahladnoscže hischče

wjazny šhubicž. Duž fastanu žo prózowacž, teho knjesa s' lesčžu popadnyč, dokelž jažnje widža, žo tak k ničemu njepschindu. Teho dla krocža k skutkej.

14. Woni žu wnyžofu radu dobyli a na swój bok sežahnyli. Tuta je hižo swuju naprawu wobšamkla. Wuda pschifasnu, žo ma kóždy, kiž wě, hdže tón knjes pschebhwa, wnyžofej radže šjewicž, žo móhl žo sajecž. Pschetož po sbudženju Lazara bėchu na wěšte wobšamkli jeho moricž. Boja žo mjenujzy, žo móhl po tutym wulkotnym džimje teho knjesa jeho pschiwisl tak pschiběracž, žo by jeho tón lud sa Mēkijaža pschipósnal a s' tym jich knjejtvo šanicžil.

Šaj, lud móhl snadz dla jich pschecziwnoscže pschecziwno temu knjesej žo nad nim wjecžicž. Duž chzedža tola radšcho teho knjesa škónzowacž, hač žo do štracha podacž.

Tón knjes to wě.

Mjes nim a Jarisejškimi je wulka hłubina. Pschecziwnoscž njes Jarisejškich smyžlenjom a šhrystužowym a jeho pschiwšowarjom duchom njeje k wujednanju. Wschitke napominanja k pokucže a k wěrije Jarisejžy wótrje wotpokasaja. Chzedža pschi swojim smyžlenju wostacž. Wliw na jich wutrobu a smyžlenje njeje wjazny móžny. Wjedža žo žu žo pschecziwno šhrystužej a jeho ewangeliju rošbudžili. Duž wostanje sa teho knjesa hischče, žo pošledni krocž pschecziwno nim žwědči, šjawnje psched ludom a swojimi wucžomnikami njekničomnoscž a falschnoscž jich wutrobom wótrje a jažnje wotkryje a psched jich škóřžu warnuje. To čini w swojeje wulkej rěči Matth. 23. št.

Wotkryje najprjódzy pschecziwnoscž njes jich wucžbu a žiwjenjom.

Šdnyž woni jako wuczerjo a wukladowarjo fakonja wustupja, móže žo tón lud po jich wucžbje škóžowacž. Tola po jich skutkach njedyrbi činicz, dokelž tute je žebicžnoscže a druhich njecžistych smyžlenjom wukhadžeja. Druhym derje wjele nanakladžeja, žami pak žo wot teho wotwlatuja a žo njepostaraja wo žwědomnja štyšnosč a čwilu tyč, kiž žo žwěru próžuja, fakon dopjelnicž.

Ženož sa tym steja, žo bychu swojeje pobožnoscže dla česčž pola ludži mēli. Ženož po šwonkownym wusnamjenjenju žebi žadaja.

Psches swuju njewěru a pschecziwnoscž dawaja ludej šle šnamjo a psches swuju nahladnoscž jich wjele pohnuja, žo wot šhrysta, kotremuž bėchu žo hižo pschiwobrocžili, sažo wotwobrocžicž. S' pokojom nješbu s' tym, žo žo žami temu knjesej pschecziwna a žo tak wo dušchow sbóžnoscž pschijnješu — tež druhich do škaženja čahnu.

S' pobožnymi rěčemi kulbo a šamóženje wudowom a šyrotom na žo sežahnu a žo s' tym jako žebicžni jebazy wopokasaja. Wjele žo próžuja jemu dušchu k swojeje wěrije wobrocžicž; tola wo to činicz njeye, žo bychu dušchu, kiž je w hrěchu žiwa psches pokutu na prawy pucž k sbóžnoscži pokasali, ale wo to, žo bychu swój pschiwisl powjetšchili a swoje knjejtvo rošpschestrjeli, tak seškodža dušchi tajseho wobrocženeho na čaž a na wěčnosč; pschetož tuta s' nimi žudej šapadnje. Psches wupytane wukladowanje wobrocžejja šakon a wucža jón k swojemu šěpschemu wobeicž, žebi žane žwědomje s' teho njecžinja, žo s' tymi wustawkami, kiž žebi wumyžla, Božemu šakonje runje napšchecziwno wucža. Tak druhich wucža, Bože kasnje pschestupowacž a tola mēnja, žo je žwědomliwje dopjelnja.

(Potracžowanje.)

Reformazija w Drazdžanach.

(Potracžowanje.)

Prěnja žyřkwinska wšitazija 15. julija do skutka štupi, druga 21. dezembra. Wóžwoda bēsche sa wšitatorow hódnych muži poštajil: Dr. Justuša Žona, Wittenbergškeho probsta; Dr. Melchiora s' Kreutz, hamtmana w Koldizach; M. Žurija Špalatina, dwórškeho předarja w Altenburgu; Kaspára se Schönberg nad Reinsbergom; Rudolfa s' Rechenberga atd. Woni bėchu po wóžwodowej pschifasni w tym psches jene, wschitke njedostatki a wopacžne wšahnja pschi Božej žlužbje wotštronicz, žyřkwinske a šchulške šastožnišwa s' hódnyimi mužemi wobžadžicž, jim došahaze dołhody wobitaracž a Božu žlužbu šchescžijanzny a po žwjatym pišmje naprawicž.

S' šhwalobnej horliwoscžu a pschi wšchej žahodnoscži pschecziwno žwědomnjam a tola krocže po wóžwodowej woli woni swój skutk činjachu. Šapocžatł činjesche žo s' šchizžnej žyřkwju. Tam pschindžechu jedyn džej „mischtr Hans“ a 8 žylni, se žekerami wobronjeni muži a sa 6 dnjom woni 27 wóltarjom wótkamachu. Ženož jedyn, hłowny wóltar, štejo wostajichu; čorný Bóh pak

